

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2012. NOVEMBER XXIII. ÉVFOLYAM 21. SZÁM

ÖT ÉVE HUNYT EL CSIHA KÁLMÁN

Az utolsó vándorprédikátor

Csiha Kálmán 1929-ben született és 2007 novemberében halt meg. A két évszám között egy jellegzetes, mondhatnánk: tipikus sors áll előttünk, melyben a 20. századi kisebbségben élő magyarok és magyar keresztyének egész életvalósága benne foglaltatik. Mégis, Csiha Kálmán személyisége és egész életműve méltó arra, hogy a „Magyar Örökség” címmel is megörökítsük nevét.

Csiha Kálmán 1929-ben Érsemjénben született földbirtokos családban. Iskoláit Érmihályfalván, Sárospatakon, Debrecenben, újra Érmihályfalván, Zilahon és Nagyváradon végezte. Iskoláinak gyakori változása a család sorsát tükrözi, hiszen a boldog és derűs gyermekkor után a II. világháború, majd az azt követő kommunista hatalomátvétel kamaszkorától vándoréletre kényszerítette. Középiskolái befejezése egybeesett családjá kitelepítésével, melyet ő maga csak azért kerülhetett el, mert éppen nem tartózkodott otthon. Teológiai tanulmányait Kolozsvárt végezte, félig-meddig illegálisan, hiszen miután nem vitték el családjával együtt a kényszer lakhelyül kijelölt Csíkszeredába, személyi igazolványát nem újíthatta meg, és családjával is csak a legnagyobb titokban találkozhatott. Lelkészi szolgálatát 1954-ben kezdte Aradon, ahol megszervezte az arad-gáji gyülekezetet. 1957-ben koholt vádak alapján letartóztatták, és koncepciós perben tíz esztendei börtönre ítélték. Szabadulásáig megjárta Románia legretettebb börtöneit és internálótáborait, – több helyen fordult meg rabként, mint diákkorában iskolásként. Nem sokkal letartóztatása után született meg kislánya, akit csak szabadulása után, 6 évesen láthatott először. 1964-ben általános amnesztiával szabadult, és először Gógánváralján, majd Marosvásárhelyen szolgált lelkeszként. Itt öt új gyülekezetet szervezett húsz esztendei szolgálata során. 1975-ben teológiai doktorátust szerzett, 1980-ban esperessé választották, majd 1990-től 2000-ig az Erdélyi Egyházkerület püspöke.

Ez az életpálya – mint korábban mondtam –, minden vonásában jellegzetes, a szomorú és rettenetes 20. század fényében, majd-hogynem átlagos. Csiha Kálmán azonban messze kiemelkedik kortársai közül, és nemcsak az általa elvégzett egyházszervezői és egyházkormányzó munká révén. Természetes feladatának tartotta, hogy minden szolgálati állomásán szervezze és elevenítse a kisebbben élő magyar református gyülekezeteket.

Mindig átélt üzenetet mondott. Sosem akart más lenni, mint igehirdető

Nevének méltó megörökítése azonban mindenképp fölött igehirdetői tevékenységéhez kapcsolódik. Egyik utolsó interjújában, a Budapesti Református Teológián mintegy örökségül hagyta azt a vallomását, melyben igehirdetői pályafutására is visszatekintett. Itt arról vallott, hogy igehirdetéseire minden esetben mondandója teljes átélésével készült. Ez teremtette meg azt a különös hatást, hogy miközben korának egyik legfelkészültebb és leg tudósabb bibliamagyarázója volt, prédikációs személyes erővel hatottak. 1990 után 24 könyvet és 57 jelentős tanulmányt publikált, melyek azonban csak a jéghegy csúcsát jelentik, hiszen püspökként végiglátogatta egyházkerülete gyülekezeteit, ahová elsősorban nem hivatalos vendégként ment, hanem minden esetben igehirdetőként. 2000 után püspöki tisztségét letéve az egész Kárpát-medencei magyarság igehirdetőjévé lett, és élete végéig több száz gyülekezetben szolgált nemcsak egy-egy alkalom erejéig, hanem egész hetes igehirdetés-sorozatokkal. Igen jellemző, hogy akik szerették volna meghívni, csak évekre előre tudtak időpontot egyeztetni vele.

BOGÁRDI SZABÓ ISTVÁN

FOLYTATÁSA A 5. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

Magunk reformációja

„... ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elméteknek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata.” (Róm 12,2)

Minden évben megünnepeljük a reformáció emléknapját. Idén is kegyelettel emlékezünk hitvalló őseinkre, hálát adunk áldozatos életükért, és azokért a kegyelmi ajándékokért is, amiket örökségként hagytak reánk. A reformáció azonban nem csak korszakot lezáró és új érat nyitó történelmi esemény, hanem meghatározó hitünk és erkölcsi életünk megélése szempontjából. A reformációban Isten, élő és éltető világosságát gyújtotta meg Igéje által, amely új útra terelte az anyaszentegyház szolgálatát a teremtett világban. Ennek a fénynek kell átjárnia a mi egész életünket is, hogy valóban megújult emberekként, mint Isten családjának tagjai élhessünk. Ezért van szükségünk a magunk reformációjára.

Nem kell bizonygatni, hogy korunk a krízisek korszaka. A gazdasági, társadalmi válság mellett a legsúlyosabb az erkölcsi krízis. A keresztyén etika egyre inkább kezd kiszorulni a közéletből. Éppen a mellőzés eredményezi azokat a sajnálatos válsághelyzeteket, amiknek szenvedő alanyai vagyunk. Nemcsak fellazultak, de néhol el is tűntek az erkölcsi normák. Jellemző kortűnet a bűn romboló hatása iránti érzéketlenség. A könnyed életvitel, az ügyeskedő, becsvágy fűtötte megvalósítási vágy, a saját előnyök biztosítása a jólét és a tekintély fenntartása érdekében, sok esetben féltelenségre, gátlástalanságra ösztönöz. Sokszor belepi a gyom Krisztus követésének útját, mert az ember vélt nagyságának a fellegében jár.

A magunk reformációjának szükségesége egyre sürgetőbb feladat. Rohanó életünkben szükségünk van meg-megállni, elcsendesedni, magunkba nézni és rendezni dolgainkat elsősorban Isten irányában, ugyanakkor embertársaink felé. Nem lehetünk önző „magánemberek”. Sok minden megváltozna környezetünkben, ha vállalnánk egy ilyen őszinte szembesülést. „Ismerd meg magad” – a bölcs tanács egyre időszerűbb napjainkban.

Az apostol fent idézett etikai tanácsa kettős vonatkozásával nagyon aktuális a magunk reformációja tekintetében. Elsősorban is tudatosítunk kell, hogy mi is az a „minta”,

ESZENYEINÉ SZÉLES MÁRIA

FOLYTATÁSA A 2. OLDALON

A Lélek csendje /2. A szabadulás örömhíre /6. Levél a börtönből /7.

„És hallék az égből szöveget, amely ezt mondja vala nékem: Boldogok a halottak, akik az Ūrban halnak meg mostantól fogva. Bizony, azt mondja a Lélek, mert megnyugosznak az ő fáradtságuktól, és az ő cselekedeteik követik őket.” Jel 14,13

János belelát a mennyországba, a Sion hegyén a Bárányt látja és körülötte azokat, akik a Báránynak új éneket énekelnek, akik nem imádták a fenevadat és annak képét, akik mindvégig békességes tőrrel Isten parancsolatait és Jézus hitét megtartják.

János nem csak látja a Krisztus-követők üdvözült teljes seregét, hanem Istentől származó szöveget is hall. Ebben a mennyei szózatban örömhír hangzik el: akik az Ūrban, haltak meg, azok boldogok.

A Szentírás nem a boldogságról tanít, hanem a boldog emberről. Csak az boldog, aki az Ūrban él és aki az Ūrban hal meg. A Lélek szerint senki és semmi más nem teszi boldoggá az embert, csak Krisztus. Az a boldog ember, aki mindvégig követte az Urat, aki kitaró volt igaz hitében. Azok boldogok, akik üldözöttségük, Krisztus-hitük miatti szenvedéseik, netalán mártírhaláluk ellenére kitartottak Krisztussal való közösségükben, nem tagadták meg igaz hitüket. Aki valóságosan követi Krisztust, az e földi világból is úgy távozik el, mint Krisztushoz hazatérő lélek. Krisztus hatalma nemcsak a

A LÉLEK CSENDJE

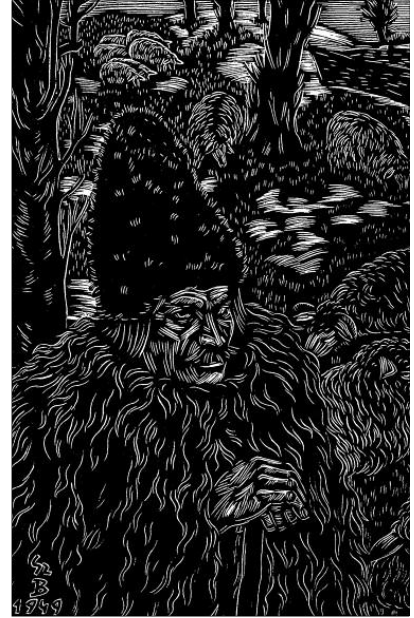
Boldog, aki igével él!

földi életben levőkre, hanem a halottakra is kiterjed. Amúgy a halál állapotában lévőkön, a mennyei világban levőkön nincs hatalma a Sátánnak, az üdvözült lelkeken nem uralkodik az Ellenség. A páli tanítás válik tapasztalhatóvá a mennyei szöveget meghalló János számára: Krisztustól a halál sem választ el, a hívó ember számára a halál átmenetel az örök istentiszteletbe és a dicsőség-adás állapotába való költözés.

Az Ūr a hatalom mennyen és földön, Ő képes boldoggá tenni az embert. Aki eltávolodott tőle, aki boldogtalanná vált, aki a fenevad hatása alá került az csak akkor tud boldoggá válni, ha újra a tiszta Ige hatása alá kerül, ha csak Krisztusnak veti alá magát.

Vedd elő a Szentírást, olvasd, imádkozz, énekelj! Boldog, aki igével él! Keresd gyülekezeteddel a kapcsolatot! Ne távolodj el egyházad alkalmaitól! Tarts ki végig igaz hited által a Krisztus-követés keskeny útján, ha most pillanatnyilag szenvedés is jut osztályrészedül, ez a szenvedés nagy dicsőséget szerez neked a mennyben.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

Gy. Szabó Béla alkotása

SELIGO SZÁMADÓ ERNŐ

Őszi csillagok alatt 1952-ben

*A holdsugár vonalain
Gyémántfejú csillag-katonák
Ami oda le van írva
Tán az angyalok se tudják.*

*Azt a szörnyűszip világdalt
Isten írta, Isten tudja.
Ő tudja csak merre forog
E világnak titkos útja.*

*Ő tudja csak, mi vár reánk
Mit hoz ránk a holnap reggel
Ő, csak jönne a Szabadság
a hajnali fényserregel.*

*Én Istenem, sokat késett.
Ha még késett, ha még nem jön
Ez a régen várt új világ
Holtan talál a küszöbön.
Holtan talál milliókat
Legyilkolva hat országot
S hat országnyi temetőnek
Hozhatnak már szabadságot.*

*De még vagyunk, de még élünk
De még hiszünk, de még várunk:
Meggőnyörül egyszer rajtunk
Isten, a mi erős várunk!*

HETEDIK KÜRTSZÓ

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

amihez igazodunk, amit követünk. Kihez vagy mihez szabjuk magunkat napjaink igyekezetében? Sok tetszetős és csábító példa van, ami jóléttel, előnnyel, sikerekkel kecsegtet. Talán éppen azt keressük, hogy kevés befektetéssel nagy nyereséghez jussunk és így boldogan tölthessük napjainkat. A követendő mércét jelentő példák azonban megtévesztőek, mert ennek a világnak bélyegét viselik magukon. Ezért így tanácsol az apostoli intés: „Ne szabjátok magatokat e világhoz...” Ugyanakkor állásfoglalásra és határozott döntésre hívja fel figyelmünket: „... változatosok el a ti életetek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata”. Olyan változásra van szükségünk, amely egész énkünk, természetünk átalakulását jelenti. A Szentírás nyelvén az „elme”, belső énkünket jelenti, ahol „székel” személyiségünk, kifejezi szellemi, erkölcsi állapotunkat, reflektáló és cselekvő öntudatunkat. Ezt a szükségképpen megváltozást kéri Krisztus Nikodémusztól, az akkori egyházi főembertől, amikor kijelenti: „Szükség néktek újonnan születetnek” (Jn 3,7). Ez a felszólítás nem foltogatást, javítgatást jelent, hanem teljes változást, gyökeres átalakulást. Amint a születés egészen új életkezdést jelent, úgy nekünk is új emberré kell válnunk, új életúton kell elindulnunk. Ennek a változásnak emberségünk központjában kell bekövetkeznie, ami meglátszik gondolkozás-módunkban, érzelmi világunkban, beszédünkben, cselekedeteinkben: egész életvitelünkben. Ez a nagy változás a Szentlélek munkájának eredménye, aki nekünk is adatott, aki Krisztus javainak részesévé tesz, vigasztal és mindörökké

velünk marad (Heidelbergi Káté 53. kérdés-felelet). Ebben a nagy változásban egy új „minta” jelenik meg, amire ugyancsak Krisztus hívja fel figyelmünket, amikor a szeretet nagy parancsolatára utal: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és teljes elmédből”. Ez az első és nagy parancsolat. A második pedig hasonlóan ehhez: „Szeresd felebarátodat, mint magadat” (Mt 22,37-39). A mi szeretetünk csak visszhang arra a legnagyobb szenvedést vállaló, életmentő szeretetre, amit Krisztus által tett meg értünk. Ha Isten ilyen áron gyermekeivé fogadott azzal, hogy magához kapcsolt és embertársunk mellé állított, nekünk a szeretet életformájában kell járnunk. Krízisbe sodródott világunkat csak a szeretet mentheti meg! Csak a szeretet vállalásának útja vezet ki a mélységből, az a szeretet, amelyről az apostol a korinthusi gyülekezetnek, mint „kiváltképpen való útról” szól: „A szeretet hosszútűrő, kegyes; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel. Nem cselekszik éktelenül, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt, nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal; mindent elfedez, mindent hiszen, mindent remél, mindent eltűr. A szeretet soha el nem fogy” (1Kor 13,1-8). A szeretet gyógyít, vigasztal, megbocsát, utat mutat, tanácsol és erőt ad a mindennapi küzdelemhez, ám felelősséget is támaszt környezetünkben. Ezt a szeretet, kell gyakorolnunk családjunkban hitvestársunk, gyermekeink, megöregedett szüleink, barátaink, munkatársaink irányában. Minden szeretetben kiteljesedő cselekvés „vadócba rózsaojtás” (Mécse László), ami megszépíti a földet. A magunk reformációja nyomán nagy változások következhetnek be, amik lehetnek, szolgálhatják „Istennek jó, kedves és tökéletes akarata”.

KONFIRMÁCIÓI TALÁLKOZÓ SZILÁGYBALLÁN

Megújított megerősítés

Megerősített fogadalomtétele. Konfirmációi találkozó Szilágyballán

Arra a kérdésre, hogy „mi a konfirmáció?” szinte gépiesen adják a választ azok, akik legalább már az első éves konfirmációi előkészítón részt vettek: „A konfirmáció az az istentisztelet, amelyen megfogadjuk, hogy Jézus Krisztusnak igaz követői és a református anyaszentegyház hűséges tagjai leszünk. Ekkor nyerjük el a felhatalmazást az úrvacsora vételére.” Ajkunkról a válasz igazán akkor válik tetszővé Istennek, ha az szívből jön, és a szavakat tett is követi. Ezzel szemben nagyon sokszor azt látjuk, hogy az évek teltevel azok, akik már megkonfirmáltak, Krisztus helyett a világot követik, a gyülekezet életében alig, vagy egyáltalán nem vesznek részt, és nem élnek az úrvacsorával.

Idén először került sor konfirmációi találkozóra a szilágyballai gyülekezetben. Szeptember első vasárnapján, a délelőtti istentisztelet azok számára volt különösen ünnepélyes és feledhetetlen, akik 1992-ben, azaz 20 évvel ezelőtt, **Boros Árpád** lelkipásztor szilágyballai szolgálatának kezdetén tettek fogadalmat Isten és emberek előtt Krisztus és egyháza iránti hűségükről. Az Igét lelkipásztorunk hirdette az 1Jn 5,12 alapján: „Aki a Fiú, azé az élet: akiben nincs meg az Isten Fia, az élet sincs meg abban.” A találkozó egyik résztvevőjeként bátran vallom, hogy a bennünk élő Krisztus hívásának tettünk eleget akkor, amikor immár másodjára álltunk az Úr asztala köré, és erősítettük meg mindazt, amit 20 évvel ezelőtt megfogadtunk. Erre a megerősítésre került sor, amikor az istentisztelet második felében, a tiszteletes úr hozzánk intézett beszédét követően, egységesen kijelentettük, hogy egykori fogadalmunk ma is érvényes. A korábban 19 megkonfirmált ifjú közül 10-

en vettek, illetve vehettek részt ezen a találkozón. Az áldás után a meghívottak egy-egy szál virágot és egy kítűzöt vettek át a lelkipásztortól, majd a gyülekezet ifjúsága köszöntötte a résztvevőket, és egyben válaszolt az ígéhirdetésre a vers és ének szavain keresztül. Végül a gyülekezet a 23. zsoltár eléneklése által zárta a találkozót ünnepi részét.

A templomból való kijövetelünk után csoportképpel örökítettük meg jelenlétünket, majd a gyülekezet előjárósága szeretetvendégségre hívta meg az ünnepelteteket családtagjaikkal együtt, amely alkalmat adott az egymás közti kötetlen beszélgetésekre, az emlékek felelevenítésére. Együttlétünk utolsó mozzanata a temetőkerthben volt, ahol elhunyt társunk sírhalmá fölé helyeztük el a kegyelet virágait.

A találkozó mindenki számára emlékezetes és áldásos volt, amelyért Istennek és a gyülekezet lelkipásztorának, vezetőségének ezúttal is köszönetet mondunk. Olyan események egyike volt, amely megerősíti bennünk Krisztushoz való tartozásunkat, amely érezteti velünk, hogy mindannyian egy test tagjai vagyunk. A találkozó megszervezése hagyományteremtő szándékkal indult, és reméljük, hogy lesz folytatás. Ha Isten is úgy akarja, jövőre egy idősebb generáció számára is alkalom adódik egy hasonló találkozásra.

„... jövődőlő dolgainkra nézve pedig a mi hűséges Istenünkben és Atyánkban jó reménységünk legyen afelől, hogy semmi sem szakaszthat el minket az Ő szerelmétől...” (Heidelbergi Káté 28. kérdés-felelete)

Kocsis ELLA diakónus

Aki látóvá tehet...

„Boldog az a szem, amely látja, amit ti láttok.” (Lk 10,23) A látásra, pontosabban hitbéli látásunkra irányította figyelmünket az idei Vakációs Bibliahét anyaga. Az Elizeus prófétáról szóló történetek arra tanítottak kicsiket és nagyokat egyaránt, hogy Isten mi mindent cselekedhet, és akar is cselekedni az életünkben. Aki látóvá tehet, hogy ezeket a nagyszerű dolgokat meglássuk az életünkben, maga Jézus Krisztus. Ezeket a bibliai tanításokat fejtegettük, boncolgattuk a szilágyballai református gyülekezetben augusztus 21. és 26. között, naponként közel 100 gyermek jelenlétében.

A bibliahetet szokás szerint lelkipásztorunk **Boros Árpád** nyitotta meg Elizeus életéről szóló szolgálatával, majd áldást kért a bibliahét munkálataira. Naponta kétszer: délelőtt 9 és délután 18 órától vette kezdetét programunk. A délelőtti órákban az óvodások és az általános iskola I-IV. osztályos gyermekeivel foglalkoztunk, délután pedig az V-VII. osztályosokkal. A hőség ellenére örömmel jöttek és kapcsolódtak be az éneklésbe, játékokba, kézimunkába és aranymondások tanulásába. Azt is jó volt látni, hogy amint Isten az özvegyasszony olaját megsokasította, úgy a szülők adakozásra való kedvét is növelte, hiszen a hét minden napján bővelkedtünk a finomságokban.

A gyermekek közötti munka segítségével sem volt hiány. A gyülekezet ifjúságával már a nyári vakáció beköszöntével elkezdtük a készülődést a szemléltető képek elkészítésében, az aranymondá-

Apraja-nagyja Istennek adott hálát a hét áldásaiért

sok tanításához szükséges rajzok, eszközök előállításában és megtanításában, a bevezető jelenetek előadásában. Sőt, volt, aki a bibliai történet tanításában is részt vállalt. Az énektanítást a gyülekezet kántornője, **Tordai Ildikó** végezte, a közösségi játékok nagy részét pedig **Bóné Eva** szociális munka szakos egyetemi hallgató vezette le.

A hét záróakkordjaként, a vasárnap délutáni istentisztelet keretén belül mutatták be a gyermekek a szülőknek és az egész gyülekezetnek a tanultakat. A parókia udvarán pedig megvendégelték azokat, akik a templomból a gyülekezeti házba mentek megtekinteni a kiállított kézimunkákat és a különböző tevékenységekről készült digitális felvételeket.

Istennek adunk hálát ezért a csodálatos hértért, és kérjük, hogy áldja meg mindazokat, akik részt vettek rajta. Áldja meg a héten elhangzott tanításokat, hogy a gyerekek meglássák Isten jelenlétét és munkáját, nem csak az előttük álló iskolai évben, hanem egész életükben.

K. E.

Trianon és a Magyar Református Egyház (4.)

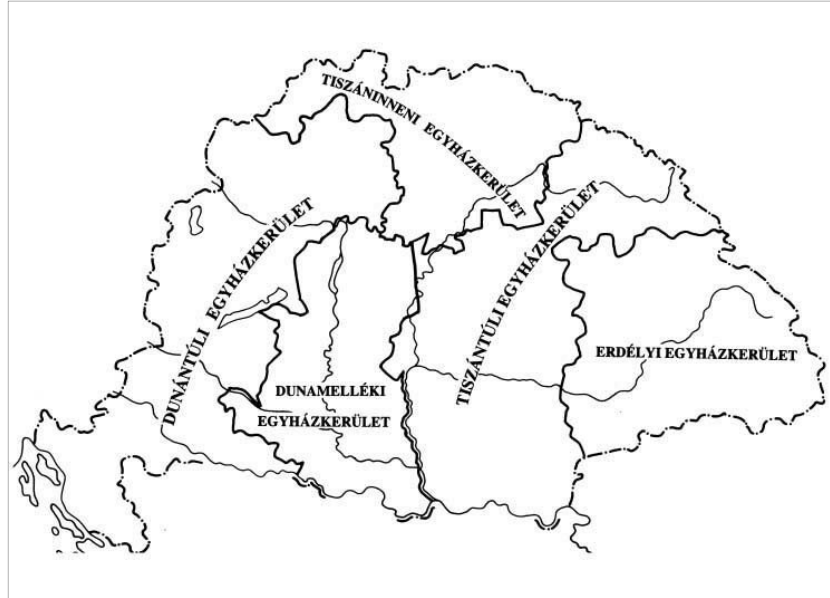
Csonka-Magyarországon maradt négy egyházkerület, amelyről az 1881-ben csatlakozott ötödik, az Erdélyi kényszerűleg levált. A négy kerület mindegyike komoly területi veszteséget szenvedett. A Dunamelléki déli részén, a Dunántúli a Dunától északra a Nyugat-Felvidékre kiterjedő részét veszítette el, ugyanígy Tiszáninnen a Felvidék keleti részét, Tiszántúl a Kárpátaljától Bánát déli határáig – beleértve az egykor Erdélyhez tartozott Partium területét – veszítette el.

Ausztria 4 ezer négyzetkilométert kapott Nyugat-Magyarországból 292 ezer lakossal, akikből 26 ezer volt magyar, a reformátusok száma néhány ezerre rúgott. Az osztrák református egyház Landessuperintendenciája igazgatása alatt áll.

Csehszlovákia 63 ezer négyzetkilométer területet kapott 3,5 millió lakossal. Ebből 1.072.000 volt magyar, a reformátusok száma 217 ezer. 1923-ban Léván tartotta alkotmányozó zsinatát. A Csehszlovák Köztársaság csupán évek múlva hagyta jóvá megalakulását. A történelmi hagyományoknak megfelelően Dunántúli Egyházkerületnek nevezték a pozsonyi székhellyel megalakult egyiket, a másikat Tiszáninneri Egyházkerületnek hívták és Rimaszombat lett püspöki székhelye. Harmadiknak a Kárpáti Kerület a volt Tiszántúli Egyházkerülettől elcsatolt részeket ölelte fel, ott munkácsi székhelyén 1923-ban iktatták be a püspököt. E kerületnek az elismerése nagyon sokáig tartott, csupán 1932-ben ismerte el a prágai kormány.

Románia 103 ezer négyzetkilométer területet kapott 3,5 millió lakossal, akik közül 1.664.000 volt magyar, közülük 719.000 református. Erdély 1541-től 1968-ig önálló ország volt, református egyháza 1564-ben kapott az országgyűléstől szabad vallásgyakorlati jogot. 1881-ben a Debreceni Zsinaton egyházkerületként egyesült a Magyar Királyság addigi négy egyházkerületével egy országos egyházzá. 1921-ben az erdélyi egyházkerület püspöke letette a hűségesküt Bukarestben ezzel a román kormány elismerte ezt a református egyházkerületet.

Sulyok István püspököt 1922-ben iktatta be hivatalába Nagyváradon a Tiszántúli Egyházkerülettől elcsatolt területen alakult Királyhágómelléki Egyházkerület közgyűlésén Nagy Károly erdélyi püspök. A román kormány azonban az elismerését 1926-ig halogatta, a két romániai magyar református egyházkerület zsinatának tartását 1929-ben engedélyezte a román kormány, amikor is Kolozsvárott egyesült Romániai Református Keresztyén Egyház néven a két ottani egyházkerület. 1940 augusztusában a II. bécsi döntés értelmében a Királyhágómelléki Református Egyházkerület legnagyobb részét Magyarország visszakapta, ezért a kerület akkor megszűnt és visszatért a Tiszántúli Református Egyházkerület ke-

Ilyen volt... Református egyházkerületek a Trianon előtti Magyarországon

belébe. A II. világháború után Romániának adták a nagyhatalmak ezt a területet is és az egyházkerület ismét megalakult. A II. bécsi döntés Észak-Erdélyt is visszaadta Magyarországnak, maga Kolozsvár is visszatért a Magyar Királysághoz, ami az Erdélyi Református Egyházkerület jó része is az anyaországhoz került, ami 1944-ben ismét román uralom alá került, amit az 1947. évi párizsi béke szentesített. 1990-ben a két egyházkerületből álló Romániai Református Keresztyén Egyház 1 millió taggal számolt.

A Szerb-Horvát-Szlavón Királyság 21 ezer négyzetkilométer területet kapott Magyarországból 1,6 millió lakossal, amiből 461.000 volt magyar. A reformátusok száma 49.826 volt, de ezek 37 magyar, 12 német, 2 cseh és horvát gyülekezetben éltek. A Jugoszláv Királyság 1930-ra engedélyezte zsinat összehívását, az kidolgozta a Jugoszláv Királyság Keresztyén Református egyházának alkotmányát és megválasztotta első püspökét. Az állam elismerte az egyházat, megerősítette alkotmányát és püspökét, valamint vezető tisztségviselőit. A világ magyar reformátussága 1920 után is érezte összetartozását és sikeresen ápolta a testvéri kapcsolatokat. Az 1920-as években az amerikai magyar reformátusok többször jelentős anyagi segítséget nyújtottak az anyaország reformátusságának, később az anyaország nyújtott segítséget az elcsatolt területeken élő reformátusoknak, anyagi téren sokszor illegálisan, mivel az utódállamok azt büntetendő cselekménynek tartották. Ezért kellett Makkai Sándor erdélyi püspöknek 1936-ban lemondania és az anyaországba repatriálnia. A ro-

mán titkosszolgálat felderítette és dokumentálta, hogy a magyar kultuszminisztériumban mikor, milyen összegű pénzesélyeket vett fel erdélyi iskolák fenntartására. (Vége)

DR. CSOHÁNY JÁNOS

CSIHA KÁLMÁN Lót története

*Ki visszanéz, sóbálvánnyá mered,
Azt megbénítja, s leköti a múlt;
Csak azt látja, hogy elsüllyedt vidéken
Neki virágos, kis kertje virult.*

*Csak azt látja, hogy füst száll fel a helyről,
Ahol nem régen még a háza állt...
Nem látja a Hegyen az életet,
Csak a völgyben a fájdalmas halált.*

*Ki visszanéz nem való a harcra,
Eddig bármilyen erővel szaladt.
Sóbálvánnyá lesz annak az arca,
Ki visszanéz – egy pillanat alatt.*

*Sóbálvánnyá lesz annak a szíve,
Nehéz kővé, mi mégis egyre fáj,
Sóbálvánnyá lesz annak a szíve,
Nehéz kővé, ki félúton megáll.*

Műemléktemplomok a Partiumban (9.)

Hadad falu egykor Szent László tiszteletére emelt egyháza nyugati tornyos, XV. századi alkotás, valószínűleg a Kusalyi Jakcs család segítségével épült. Ma már csak a szentély őrizi sokszögű gyámokra lefutó keresztboltozatát, de a támpillérek alapján ítéelve hajója szintén kétszakaszos bordás boltozatú volt és a hagyomány szerint egy tűzvész alkalmával omlott be. Szervetlen illeszkedése miatt a két épületrész két fázisban keletkezettnek mutatkozik. A keskeny falmezőbe vágott délnyugati szentélyablak félköríves záródásával román korinak tűnhetne, azonban az összefüggő falszövet kizárja, hogy eredeti helyén álljon. Az északi oldalon található a templom egyetlen csúcsíves kapuja. Valószínűleg még a XIX. század végén tördelték ki a keleti hajóablak mérműveit. 1912-ben Sztéhlo Ottó egy torony- és karzattfeljárót, illetve egy, a hajóhoz északról csatlakozó helységet tervezett a templom bővítésére, ezek azonban nem kerültek kivitelezésre.

A nem kellőképpen széles falakkal épült homlokzati tornyot a XIX-XX. századok fordulóján bontották le, helyette 1901-ben épült fel a ma is álló torony. A 90-es évek első felében a nyugati hajófal és a hosszfalak sarkainál vészes elválások keletkeztek, s ekkor történt meg az első komolyabb, vitákat is szülő beavatkozás – az alapok szakaszos aláfalazása – mivel kiderült, hogy a templomot hordó dombhát rétegein belül veszélyes talajmozgások történnek. Ezek komplexitása több, egymástól részben eltérő következtetéseket megfogalmazó talajmechanikai és tartószerkezeti szakvélemény születését eredményezte.

Az újabb geotechnikai mérések és a megerősítési terv kidolgozása végül magyarországi szakemberek bevonásával készültek el. A jelentős költségigényű kivitelezést, a nyugati hajófalszakasz visszabontását és újrászövését illetve a mozgásokat stabilizáló betonlábak, aláfalazások kialakítását 2001 óta végzik a NKÖM támogatásával. Ez az Egyházkerület legnagyobb műemléki helyreállító telepe, melynek eredményességét az éves, korlátozott összegű, de mindaddig folyamatos finanszírozás hivatott biztosítani, itt volna ugyanakkor legnagyobb szükség egyéb támogatási forrás bevonására is.

Az egykori Közép-Szolnok vármegye legnagyobb középkori egyházi épülete a 24,3x10,6 m-es hajó-, és 13x6,5 m szentélyterű **tasnádi** református templom. A nagy befogadóképességű egyhajós mezővárosi plébániatemplomok sorába tartozó téglapületnek különleges díszje lehetett egykor a hajó háromszakaszos hálóboltozata, melyből mára csupán a lefaragott boltvállak és a

padlószintig lefutó falpillérek csonkjai maradtak meg. Mind a szentély, mind pedig a hajó ablakai háromszatúak, – osztópálcáik kitörtek – változatos halhólyagos mérművekkel. A szentély bordái címerpajzsos konzolokról indulnak, a diadalív felőli két sarok kivételével. Egyetlen címerábrás pajzs van, ennek a jobb mezeje ötször vágott, a bal üres és felső részén a boltozat elkészültét jelző 1476-os évszám látható. A szentély ülőfülkéje egyenes szemöldökű.

Az 1995 évi tatarozási munkálatok során levert vakolat alatt láthatóvá vált a templom néhány addig vakolat alatt rejtő részlete: egyetlen eredeti bejárata, a szamárhátíves északi kapu, a szentélyen végigfutó vízvető párkány, a sekrestye bejáratának szegmensíves teherelhárító íve, egy csúcsíves, kelet felé nyíló sekrestyeablak bélétenek a fele és egy a diadalív vonalában levő támpillért is áttörő, a sekrestye emeletébe nyíló ablak.

A XVIII. században csehsüvegboltozatos barokk karzat, 1822-ben pedig vaskos, négyszintes torony épült a nyugati homlokzathoz elfedve az egykori főbejáratot, s fellette a homlokzat eredeti gótikus ablakát.

Mivel a mezőváros a középkor folyamán az erdélyi püspök tulajdona volt és vikáriusának székhelye, méltán számíthatunk arra, hogy a templombelső kutatása során kiderülhet, hogy az gazdagon ki volt festve, és esetleg egyéb faragott részletek is előbukkanhatnak.

Több szatmári (egykori közép-szolnoki) templomról – köztük van **Szilágypér, Tasnádszarvad, Pelekeszi, Krasznasztmiklós, Érszentkirály** s talán **Lele** – tudjuk még vagy feltételezzük, hogy középkori falakat őriznek struktúrájukban s éppen ezért mindegyiküknél rendkívül fontos, hogy bármiféle beavatkozást körültekintő kutatás előzzön meg.

Az egykori Szatmár vármegye ma szórványvidéknek számító részén, Nagysomkúthoz közel található **Magyarberkesz** templomának csupán a támpilléres szentélye középkori eredetű, hajóját 1824-ben, tornyát 1872-ben építették. Ennek déli oldalán, részben a karzattpillér által takartan egy kvalitásos, címerekkel díszített hármás ülőfülke található. A tervezett helyreállítást előkészítendő 2003-ban falkutatást végeztek, mivel a hagyomány szerint a mészrétegek alatt falképek rejtőztek, ekkor egy 1514-es évszám és díszítőfestés nyomai kerültek elő a tabernákulum fölött. A szentélybelső eredeti térélményét és a középkori részleteket a különösebb értéket nem képviselő keleti karzat elbontásával lehetne optimális módon bemutatni.

ÖT ÉVE HUNYT EL CSIHA...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Titka és népszerűsége azonban nemcsak abban rejlett, hogy mindig átélte üzenetét mondott, hanem abban is, hogy sosem akart más lenni, mint igehirdető. Üzenete minden esetben a konkrét hallgatóságához szólt, abban a konkrét helyzetben, melyben őket látta. Egyszerre volt pap és próféta. Mint pap, népe sorsát hordozta, mint próféta, népe jövőjét kereste. A 2004. decemberében tartott tragikus kimenetelű népsza-

Püspöki eskütétel 1990-ben

vázás után, mikor az anyaország állampolgárai közönyösségükkel elvesztegették erkölcsi jogukat arra, hogy anya-orzágnak nevezék magukat, mert rettentő mostohaanyának bizonyultak, még nagyobb igyekezettel járta Magyarország gyülekezeteit. Üzenete egyértelmű és világos. A magyarság válsága spirituális gyökerű. Ebben kell megújulnunk, és erre nézve az evangélium az egyetlen lehetőség. Csiha Kálmán ezzel a szolgálatával a magyarság vándorprédikátora lett. Ez a minősítés – régi időkbe visszatekintve is – csak azokat illette, akik tudták és gyakorolták, hogy lelki-szellemi, politikai-földrajzi szétszórtságban élő népüket újra és újra fel kell keresniük, és a vigasztalás és remény evangéliumát kell hirdetniük. Csiha Kálmán már gyermekora és fiatalsága hanyattatásaiban megtanulta, hogy egy szétszört nép sorsát hordozza magában, s hogyha a politika és a történelmi adottságok nem engedik a nemzet újraegyesülését, az isteni szó és az élő hit megteremtheti azt. Méltó a „Magyar Örökség” címre nemzetünk talán utolsó vándorprédikátora.

SZILÁGYSOMLYÓI PRESBITERI KONFERENCIA

A szabadulás örömhíre

Önvizsgálatra indító kérdések hangzottak el

„Ha az ember Sólyomkővárra jön, mindig jól érzi magát” – mondta egy presbitertárs, amikor szeptember 1-jén a Szilágysomlyói Egyházmegye táborhelyén gyülekeztünk, a nyolcadik alkalommal megrendezésre kerülő presbiteri konferencián.

Lukács József egyházkerületi főjegyző áhítata nyitotta meg az együttlétet az Ez 34,11-16 alapján. Hallhattuk, ahogy Isten panaszos hangja fogalmazódik meg a prófétán keresztül, hogy akiknek hirdetniük kellene az örök igazságot, azok elhallgattak, nem teljesítették kötelességüket, de megszólal helyettük Isten és azt mondja, hogy Ő lesz helyettük a pásztor.

Teljesítettük-e mindig kötelességünket? – tevődött fel az önvizsgálatra indító kérdés. Hűek voltunk-e fogadalmainkhoz? Ebben az értékvesztett világban megmaradtunk-e a mindig állandó krisztusi értékek mellett? Ady Endre versének címe ma is érvényes: megszapordtak „a nagyra nőtt krisztusok”. Sok bukás és kudarck jellemzi életünket, de a legnagyobb az lenne a keresztyén ember számára, ha elfogadná a rosszat és nem küzdene ellene. „Vegyük fel tehát a harcot a világ gonosz erővel és saját belső gonoszágunkkal szemben” – hangzott a buzdítás.

Az igei bevezető után **Tóth András**, az egyházmegyei Presbiteri Szövetség elnöke köszöntötte a mintegy 140 jelenlévő presbitert, illetve a meghívott vendéget. A Jn 3,15-ra utalva hangsúlyozta, hogy arról fogják felismerni a mi Krisztushoz való tartozásunkat, hogyha egymást szeretni fogjuk. Köszöntések és programismertetés után jó volt hallgatni a Szilágysomlyói Ifjúsági Csoport szolgálatát, akik most is bizonyították, hogy méltán lehetünk büszkéek egyházmegyénk egyedüli mandolin zenekarára.

Székely Csaba, egyházmegyei főgondnok a közeledő presbiterválasztásra utalva, a szívünkbe helyezte a presbiteri szolgálat felelősséggel járó vonatkozását, mert Krisztus mindenért számon kér majd bennünket.

Hasznos és építő előadást hallhattunk **Horváth Levente** lelkipásztor, a Bonus Pásztor (Jó Pásztor) Alapítvány vezetője részé-

ről, aki az alkoholfüggőségről, valamint az attól való szabadulás lehetőségéről beszélt. Ez olyan problémája az emberi életnek, amely igen nagy aktualitással bír. Probléma, mellyel szembesülni kell. Elgondolkodtató volt, hogy milyen hamar bekövetkezhet az ember életében az a kontrollvesztés, melynek lényege az, hogy az ember már nem tudja, hol a határ és mikor kell leállni. Innen már csak egy lépés a függőség. Az Alapítvány azért jött létre, hogy az ilyen emberek segítsen. Hiteles biznyságtévész volt a valamikori függők szájából hallani a szabadulás örömről, akik végigjárták ezt az utat, s már új életet kaptak Krisztus által. „Az ördög ingyen akar téged, Krisztus pedig az életét adta, hogy minden bűntől megszabadítson” – hangzott el az előadásban.

Szőnyi Levente esperes a presbiteri szolgálatról tartott vetített képes előadást *Szolgálunk és védünk* címmel. Szolgáljuk Krisztust és embertársainkat, s védjük a szentek közösségét azaz a gyülekezetet minden támadás ellen. Mi a fizetség? – sokszor megkísért a gondolat bennünket. A tékozló fiú történetében az egyik szereplő presbitér. Kevesen gondoltunk arra, hogy ez épp a nagyobbik fiú. Miért érdemelte ki ezt a minősítést? Mert mindenkor az Atyával volt és nem kérte ki a vagyon reá eső részét. Ilyen előjáróvá és küldötté kell váljon a presbitér.

Az előadások után megemlékeztünk a közelmúltban elhunyt gondnoktestvérekről: Csíki Ferenc, szilágyszoványi és Bartus Ferenc varsolci főgondnokokról, valamint a fiatalon elhunyt Balla Csabáról, az ippei főgondnok fiáról. Isten nyugtassa őket és vigasztalja meg a gyászolókat.

Egyházmegyénk esperese és a Presbiteri Szövetség elnöke megköszönte a jelenléteket, biztatván a szolgatársakat arra, hogy vállalják tovább ezt a nemes küldetést. Konferenciánk szeretetvendégséggel zárult.

Jó volt résztvenni ezen a találkozón, azaz a reménységgel szívünkben, hogy jövőre újból találkozunk. Addig is áldásos szolgálatot mindenkinek.

FZAKAS SÁNDOR lelkipásztor

Hegyközi presbiterképzés

Tizennyolcadik alkalommal rendezték meg a Hegyközi kistérségi presbiteri konferenciát, presbiterképzéssel egybekötve. Szeptember 22-én Hegyközpályi látta vendégül a Studium Academicum Alapítvány támogatásával megvalósult eseményt. Jelen voltak a környező települések egyházközségeinek presbiterei és lelkipásztorai Hegyközsátrából, Hegyközújfaluról, Hegyközpályiból, Hegyközszáldobágyról és Siterből.

A szépen felújított helyi református templomban tartott nyitóáhitaton **Katona János** házigazda lelkipásztor szolgált a Lk 15,21 alapján: „És monda néki a fia: Atyám, vétkeztem...” Ezt követően alulírott, a KREK PSZ ügyvezető elnökéként üdvözölte a jelenlévőket, hangsúlyozva a presbiterképzések fontosságát és folytonosságát. Mint rámutatott: egy jól képzett presbitér hatékonyabban tud részt venni a gyülekezet építésében, hasznosabb szolgatársa lehet a lelkipásztornak.

Mózes Áron: új reformációra van szükség

A kisköri presbiterképző előadója **Mózes Áron**, vezetési tanácsadó, teológiai tanár, a Debrecen-Nagyterdei Református Egyházközség presbitere volt, aki délelőtt Hegyközpályiban, délután pedig Biharvajdán szolgált. Előadásának témája a gyülekezetépítésről és -szervezésről szólt. Mint mondta: a magyar református egyházban a gyülekezetek tagsága egyre csak apad, éppen ezért új reformációra, megújulási mozgalomra van szükség, amely majd elvezet a gyülekezet növekedéséhez. Gyökeres változásra van szükség a vezetésben is, amely csak csapatmunkával érhető el, ehhez pedig képzett presbiterekre, csapattársakra van szükség.

Az előadás igazodott a KREK PSZ által kezdeményezett presbiteri képzéshez, amely remélhetőleg folytatódni fog a jövőben is – hangsúlyozta a KREK PSZ ügyvezető elnöke, megköszönve az előadást és a jelenlévők részvételét. A rendezvény során a házigazdák szeretetvendégségben részesítették a jelenlévőket.

TÓTH ZSIGMOND

OLVASÓLÁMPA

Döntő találkozások

Bogya Miklós feketeerdői lelkipásztor *Ki vagy, Uram?* című evangelizációs sorozatában a 2008-ban elhangzott bizonyágtételeinek írott formájával találkozunk. Az akkori feketeerdői hallgatóknak, az evangelizáló lelkipásztoroknak, és a mai olvasóknak is élmény lehet újból, vagy éppen először átélni a találkozások történetét. A szerző a tanítványok Krisztus Jézussal való találkozásaitól eljut a saját Krisztus-találkozás élményéig.

Az evangelizáció Isten-esemény, mely a sajátélmény ötvözetében megelevenedő és másokat is megelevenítő igehirdetési műfaj. Az igeközvetítés ilyen formáját vállaló lelkipásztor igen bátor ember. Sokat megmutat a benne lezajló lelki, szellemi, érzelmi folyamatokból. Sokat felmutat abból, amit mások elrejtenek, titkolnak, sőt lelki erőket pazarlóan hátrítanak. Az evangelizációval szemben volt és van ellenállás, éppen olyanok részéről, akik nem tudnak megnyílni, mert valami visszatartja őket a sajátélmény megosztásától. Minden biztonnal voltak, akik visszaéltek az evangelizáció adta lehetőségekkel, azonban ez nem hátráltathatja meg a Krisztus-közvetítés ilyen módon és lelkiismeretesen végzők tanúságtételét.

Az evangélium hirdetése a keresztyén misszió kezdete és vége, közben minden elemének fundamentuma és értelme. Evangélium nélkül nincsen egyház, nincsen hit és már ember sem lenne a földön. Pál apostol a misszió végső célját így fogalmazza meg: „... hozzátok is eljutottunk a Krisztus evangéliumával.” (2Kor 10,14b) Az evangelizálás tehát missziói szolgálat, amely min-

den elemében Krisztus megkerülhetetlenségét mutatja ki belső, közeli és távoli összefüggésekben.

Bogya Miklós evangelizáló szolgálatában három kiemelkedő eseményre figyelhetünk fel.

1. Krisztus érkezésére hívja fel a figyelmet. Isten a kezdeményező, Ő az első a közeledésben. A Vele való találkozás hétköznapi egyszerűségben megy végbe, mégis a legnagyobb ünnepe lesz annak, aki elfogadja az érkezőt.

2. Krisztussal igazán találkozni annyira, mint Őt követni és Vele maradni. A léleken olthatatlan szomjúság és csillapíthatatlan éhség támad az Ő szava és ajándékai után. Megváltozik minden azokban és azok körül, akik Megváltójuknak otthont készítenek szívükben.

3. Krisztus által megváltott egyén szívesen beszél Szabadítójáról. Őszinte saját magával, tárgyilagos környezetével, és mindenben a kegyelem irgalmas munkáját fedezi fel. Nem emésztí főlösleges szorongás, hanem megtelik köszönettel és hálaadással.

Isten áldja meg a könyv íróját, hogy evangelizálhasson sokak találkozásának előkészítésére. Legyen munkája másoknak is példa, hogy egyre gazdagodjon Partiumban is a református evangelizálás gyakorlata és irodalma. Áldja meg Isten Feketeerdő gyülekezetét, amely példaadó módon elfogadja Isten Igéjét, és befogadja szívébe az evangéliumot, hogy méltóképpen tisztelje a Mindenhatót.

CSÜRY ISTVÁN püspök

POSTALÁDA

Gondolatok a himnusról

Tudjuk, hogy minden országnak, népnek van himnusza, és természetes, hogy mindenki a sajátját tartja a legszebbnek.

Am létezik egy olyan himnus is, mely nemcsak minden országnak, népnek, hanem minden egyes embernek is szól. Ez a himnus Pál apostolnak a I Korinthusi levél 13. részében olvasható. Minden embernek szól. Aki legalább egy mustármagnyi hitet hordoz a lelkében, hogy annak gyakran eljátssza a mennyei kar ezt a himnuszt.

Mennyivel másabb lenne ez a világ, és milyen másképpen viszonyulnának az emberek egymáshoz, ha néha-néha elolvasnák, és elgondolkoznának a szeretet himnuszan.

Ismerjük a mondást, hogy minél több szeretetet adsz, annál többet kapsz vissza. Sajnos az is megtörténik, hogy a szeretetért

mégis gyűlölet és gúny a válasz. Ez senkit ne keserítsen el, mert mindent el lehet viselni és hordozni a Mindenható segítségével. Imádkozni kell, hogy az Úr változtassa meg a sötét lelkű, kőszívű embereket és formálja át tiszta lelkű, hússzívű emberekké.

Merre mész, mit csinálsz, Isten keres téged.

Jóságos lelkét szeretné átnyújtani neked.

Jöjj, fogadd el, mindenét kegyelemből adja.

Élj vele, szíved és lelked jóra változtatja.

Hogy vársz te másoktól jót és szeretetet,

Ha te nem adsz mást, csak gyűlöletet.

Miért nem tudsz szeretetben élni?

Hisz te sem vagy boldog, ha nem tudsz

szeretetet adni.

N. N.

POSTALÁDA

Levél a börtönből

(egy gyülekezet lelkipásztorának)

Békesség Istentől! Kedves Tiszteletes úr!

Először, így a levél elején elnézést kell kérjek, amiért már régóta nem írtam, de nem múlik el nap, hogy ne gondolnék a tiszteletes úrra és kedves feleségére, nem beszélve arról, hogy minden nap imádkozom mindkettőjükért, családjukért, gyülekezetünkért és református anyaszentegyházunkért.

Ha meg tetszik engedni, most szeretnék beszámolni egy számomra nagyon kedves eseményről, ami a legutóbbi itteni istentiszteleten történt. Lehet, hogy tetszett hallani róla keresztyányutól, de én most egy kicsit részletesebben el szeretném mesélni.

Az történt, hogy a börtönlelkész, Szabó József meghirdette, hogy a legközelebbi alkalomkor lesz úrvacsoraszórást Újkenyér alkalmából és lesz egy meglepetés vendég is, aki igehirdetéssel szolgál és úrvacsorát is oszt majd.

Elérkezett a várva-várt alkalom, és látjuk a többi rabtársammal, hogy ott van a teremben a börtönlelkész és egy számomra ismeretlen ember. De csak addig volt idegen, amíg kezét nem fogott mindenkiel és bemutatkozott. Főtiszteletű Csúry István református püspök úr volt. Nem ismertem személyesen, de a nevét már hallottam és fotókon is láttam. Nagyon nagy megtiszteltetés volt nekünk, hogy bejött hozzánk. Már akkor tudtam, hogy egy áldott találkozás és istentisztelet lesz. Isten Igéje a Zsolt 15,1-3 alapján szólt. A főtiszteletű püspök úr szolgált, szépen, érthetően, meghittén, tisztán.

Úrvacsorára készülvén elénekeltük a „Lelkem siet hozzád menni, ámbár gyenge ereje...” kezdetű énekünk első két versét (kinyomatva, sokszorosítva megkaptuk). A kenyeret a püspök úr adta, a bort a börtönlelkész szolgáltatta.

Sajnos, csak kilencen jelentünk meg, pedig 60-65-en vagyunk felírva, mint reformátusok, de így is áldott istentisztelet volt...

Most szeretném kikérni a tiszteletes úr tanácsát. Arról van szó, hogy a börtönlelkész felvetette, hogy presbitereket szeretne választani közülünk, a „kis gyülekezetünkben”, aki majd segít ki-ki a maga részlegén az embereket hívogatni az istentiszteletekre; egy-egy levelet, kérvényt megírni azok helyett, akik nem tudnak írni olvasni, segídekenni az úrvacsora-osztásnál.

Azt szeretném kérdezni, hogy elvállalhatom-e ezt a szép és megtisztelő feladatot?

Köszönöm, hogy naponta tetszik imádkozni értünk, bűnösökért.

✿ **MEGKEZDŐDÖTT AZ ÚJ TANÉV A PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEMEN (PKE).** Szeptember 28-án, a nagyváradi-újvárosi református templomban tartotta tanévnyitói ünnepségét a PKE. Igét hirdetett Tőkés László előző püspök, az egyetem elnöke. Arra biztatta az egyetemi hallgatókat, hogy emelkedjenek felül a világra jellemző „vulgáris materializmuson”, és ne csak a személyes boldogulás vágya hajtsa őket, hanem az igazság szeretete, és közösségért való tenni akarás.

Az istentisztelet után a meghívott vendégeket Rákosi Lajos egyetemi lelkész köszöntötte. Az ünnepi köszöntések sorát Csúry István püspök nyitotta meg. „Hiszem azt, hogy bármilyen nehéz is legyen a sorsunk, van kiút, ha az Úr szeretetét kamatoztatjuk önmagunkban” – hangsúlyozta.

János-Szatmári Szabolcs rektor rámutatott, hogy a PKE-re beiratkozók száma nem csökkent: 420 hallgató kezdte meg a tanévet a partiumi felsőoktatási intézmény falain belül, tizennégy alap- és hét mesteri szakon.

✿ **EMLÉKEZÉS A GYANTAI ÁLDOZATOKRA.** Az 1944. szeptember 24-i, gyantai vérengzés negyvenkilenc áldozatára emlékeztek szeptember 23-án a Fekete-Körös völgyi település református templomában. A vasárnapi istentisztelet keresztelővel vette kezdetét. Soós József helybéli lelképásztor az egykori tömeggyilkosság évfordulójához kapcsolódva elmondta: egy keresztelő mindig örömmel teli esemény egy gyülekezet életében. Isten így teszi ünneppé azt a szomorú gyászt, amelyet a garázdálkodó román katonák hatvannyolc évvel ezelőtt, a gyantai lakosok kegyetlen kivégzésével maguk után hagytak.

Erdélyi Géza ny. felvidéki püspök prédikációjában a Jelenések könyvéből vett íge alapján párhuzamot vont a Benes-dekrétumok meghurcoltjai és a gyantai mézszárlás áldozatai között. „A gyűlöltre egyetlen országunk és egyetlen nemzetnek sem lehet jövőt építeni, hiszen az megosztottsághoz, belső lelki pusztuláshoz vezet” – mondotta a felvidéki püspök. Tőkés László, előző püspök a babiloni fogságból szabadultak örömeit felelevenítve az újrakezdés lehetőségére mutatott rá, a Zsolt 126,5-6 alapján. Közel hét évtizeddel ezelőtt a gyantaiaknak is mindent elől kellett kezdeniük az irtózatosságot mélységéből kellett felemelkedniük. A gyülekezet akkori lelképásztorát, Boros Ferencet meghurcolták, a parókiát pedig lerombolták a kegyetlenkedők.

A gyantai mézszárlás áldozatainak nevét és életkorát a Gyantáról elszármazott Borostestvérek olvasták fel, miközben a templom harangjai is megszólaltak.

Időszerű egyházi közéleti kérdésekről is szó esett

✿ **KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI LELKÉSZÉRTÉKEZLET.** Szeptember 26-án került sor a Királyhágómelléki Református Lelkészerterkezleti Szövetség idei értekezletére, az Egyházkerületi Székház dísztermében. A közel száz lelképásztor részvételével zajlott esemény Püsök Sándor Csaba királyhágómelléki lelkészerterkezleti elnök igehirdetésével vette kezdetét, aki a Jel 11,1-14 alapján hirdette Isten Igéjét. Két érdekes teológiai előadás következett, melynek során a debreceni Dr. Kovács Ábrahám a magyar református kegyességi irányzatok létrejöttéről értekezett. Őt Dr. Pásztori Kupán István, kolozsvári teológiai tanár követte, aki *Lehet-e a teológia a többi tudomány „lelkismerete”? A „tudományos semlegesség” mítoszának végnapjai* címmel tartott előadást. A lelkészerterkezlet fórumbeszélgetéssel zárult, melyen Csúry István püspök válaszolt a felvetődő kérdésekre.

F. T.

✿ **EGYÉVES A HARANGSZÓ RÁDIÓMŰSOR.** Többszáz ember gyűlt össze a Szatmárnémeti Református Gimnázium udvarán szeptember 15-én, a *Harangszó Rádió* első születésnapján. A Szatmári Egyházmegye Lelképásztorokusa harmóniát hozott az együttléti légkörébe. Kovács Sándor esperes imában készítette elő az emberek szívét az Ige hirdetésére. Lukács József egyházkerületi főjegyző buzdította a jelenlévőket, és a rádió szerkesztőit is a szolgálatra, valamint a fundamentumra való építkezésre. Király Lajos főjegyző a 150. zsolnárral szólított meg minden fellépőt, éneklőt és hallgatót: „*Discérjétek az Urat!*” Rácz Ervin főszerző, Ghittea-Szabó József Levente és Ghittea Szabó-Júlia rádiós munkatársai társaságában köszöntötte az evangelizációra érkezőket.

A koncertek során, elsőként az *Élő kövek* építették bele kövecskéiket a rendezvénybe. Dalaikat imádságokkal kötötték össze. Az *Immánuel* együttes fiatalos, lendületes

előadásmódban kérte: „*Nyisd meg a szívem, Ó Jézus!*”. Ő szól hozzánk ma is, modern módon is, nincs bezárva a múltba, hanem Ő tegnap és ma és mindörökké ugyanaz.

Pintér Béla közvetlen módon szólt minden korosztályhoz, gyerekekhez, ifjakhoz és idősekhez. „*Sohase foglak Téged megtagadni, bármilyen nehéz lesz is megmaradni, mindig csak arról fogok énekelni, hogy MEGSZABADÍTOTTA!*” – vágott bele a lényegbe, rögtön az első dalával. Szatmári gyermekek és ifjak énekeltek vele együtt a színpadon. „*Homokba kell írni a szót, ami annyira fáj, hagyni kell hadd vigye a szél!*” Hallottuk is közben, hogy viszi a szél a haragot és hozza a megbocsátás, a szeretet lelkét, mert „*a szeretet nem fog el sosem, a szeretet átvisz az életen, mindent elhíz és remél, a szeretet mindennél többet ér.*”

Jó volt ott lenni. Nem csak azért, mert jó volt a buli és jók voltak a zenekarok, hanem legfőképpen azért, mert ott volt a legnagyobb sztár, a hajnalcsillag, Jézus.

RÁCZ ERVIN

Kicsik és nagyobbak egyaránt felsorakoztak a kedvelt keresztyén énekes mellett

IDÉZŐJEL

„Isten nem rója fel a hangszerelést. Ha ördöginek bélyegzünk egyes dolgokat, akár az elektromos gitárt, akkor ne öntsük ki az ördöggel együtt az embert. Öntsük ki az ördögöt, de ne feledjük, hogy az emberekért vagyunk. A lelkekért megy a játszma. Azt érzem sokszor, hogy a keresztyényekben, bennem is, félelem van a világtól, az pedig mire utal? Akkor tudunk félelem nélkül lenni a világban, ha van hitünk, és csak akkor tudunk nyitni másokra, ha nem félünk. A misszióhoz tehát bátornak kell lennünk.”

HORVÁTH GERGELY